

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/19/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3220200919
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3220200919.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Radoslava Svitana, PhD. vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. C., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou, dieťa rodičov: matky K. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XX a otca K. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. č. X, o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 22. februára 2021, č. k. 4P/31/2020-171, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie svojím rozsudkom zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému A. z doterajšej sumy 150 eur na sumu 300 eur mesačne, s účinnosťou od 07.09.2020, ktoré je otec povinný platiť k rukám matky maloletého, vždy do 15-teho dňa v tom ktorom mesiaci vopred (výrok I.), nedoplatok na ročnom výživnom za obdobie od 07.09.2020 do 22.02.2021 v sume 870 eur súd povolil otcovi splácať popri bežnom výživnom v mesačných splátkach vo výške 50 eur pod hrozbou straty výhody splátok (výrok II), čím zmenil rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 3P/102/2015 - 81 zo dňa 26.11.2015, právoplatný dňa 29.12.2015 v časti určenej výšky vyživovacej povinnosti otca k maloletému A. s tým, že v prevyšujúcej časti zostáva predchádzajúce rozhodnutie nezmenené (výrok III, IV.). O trovách konania vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (výrok V).

2. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že maloletý A. sa narodil v manželstve rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 2P/69/2012-41 zo dňa 06.09.2012, právoplatným dňa 10.09.2012. Uvedeným rozsudkom súd schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej bol maloletý A. na čas po rozvode manželstva zverený do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho zastupuje a spravuje jeho majetok, otcovi bola určená vyživovacia povinnosť, ktorú v sume 100 eur bol povinný platiť k rukám matky maloletého dieťaťa a v sume 50 eur na účet zriadený v prospech maloletého dieťaťa. Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp.zn. 3P/102/2015-81 zo dňa 26.11.2015, právoplatným dňa 29.12.2015 bola zmenená výška vyživovacej povinnosti otca maloletého dieťaťa zo sumy 100 eur k rukám matky maloletého dieťaťa a 50 eur na vinkulovaný sporiaci účet maloletého na sumu 150 eur mesačne, ktorú sumu je otec maloletého dieťaťa povinný platiť k rukám matky maloletého dieťaťa.

3. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že v čase posledného rozhodovania súdu o výške vyživovacej povinnosti mal maloletý A. XX rokov, bol žiakom druhého stupňa Základnej školy v BG. mal diagnostikovanú poruchu správania - O. a patril medzi integrovaných žiakov. Matka jednorázovo hradila platby za knihy a pomôcky vo výške 73 eur a mesačne sumu 36 eur za doučovanie z anglického jazyka, mala náklady na stravu v školskom zariadení v sume 31,20 eur mesačne, na poisťky v sume 9 eur mesačne a sporenie po 40 eur mesačne, maloletý sa zúčastnil viacerých školských exkurzií a výletov, a to v sume 30 eur. Zároveň maloletý v tom čase navštevoval pedopsychiatra v T., s čím matke vznikali cestovné náklady vo výške 10 eur mesačne. V čase rozhodovania súdu má maloletý A. takmer XX rokov, vyrástol a zmužnel (v dôsledku čoho vyvstala potreba zakúpenia nového oblečenia a obuvi), hygienické potreby, tak aj potreby stravovacie (matka uviedla a otec maloletého toto nijakým spôsobom nerozporoval, že nakoľko maloletý A. má diagnostikované O., matka maloletému pripravuje jeho zdravotnému stavu primeranú stravu, ktorú si maloletý berie aj do školy, v škole sa maloletý stravuje iba občas, pričom na stravovanie a tiež na hygienické potreby matka maloletého spotrebuje približne 150 eur mesačne). Maloletý A. začal v roku XXXX navštevovať I. Q. v súvislosti s čím matke maloletého dieťaťa vznikajú výdavky na školské pomôcky, ako aj zvýšené výdavky na cestovanie vo výške 80 eur až 90 eur mesačne, ktoré v seba zahŕňajú jednorázový výdavok vo výške 5 eur za zriadenie cestovnej karty na autobus, cestovné za jednosmernú cestu z obce T. do D. v sume 0,65 eur, cestovné z Bánoviec nad Bebravou do Trenčína, kde sa cena zľavneného lístka pre študenta za jednosmernú cestu pohybuje v rozsahu od 1,05 eur do 1,65 eur. Matke maloletého vznikajú vyššie výdavky na poplatok ZRPŠ, a to v sume 30 eur ročne. Na začiatku školského roka matka maloletému zakúpila zošity a knihy v sume 57 eur, pracovné oblečenie a obuv v sume 81 eur, tašku do školy na prax a ruksak v sume 47 eur, úbor na telesnú v sume 45 eur. Matka maloletého súdu predložila doklady preukazujúce, že v období od 08/2020 do 01/2021 zakúpila maloletému oblečenie a obuv v sume približne 308 eur. Zároveň vznikajú matke maloletého výdavky na zakúpenie potrebných vitamínov vo výške 12 eur mesačne (matka maloletému zakupuje prípravky z Pestreca, Echinacey, Hlivy ústricovej). Maloletý A. nosí dioptrické okuliare, na ktoré každý rok matka vynaloží sumu približne 160 eur. V roku 2020 vznikla u maloletého A. potreba ošetrovania niekoľkých zubov, pričom matka hradila starostlivosť u zubného lekára v sume približne 300 eur, z ktorej sumy jej zdravotná poisťovňa preplatila sumu 100 eur. Maloletý A. má mobilný telefón, pričom matka mu tento mesačne platí sumou 11 eur. Maloletý A. dostáva vreckové vo výške 50 eur mesačne, ktorý toto použije na čas strávený s priateľmi a na záľuby. Matka maloletému A. zakúpila bicykel v hodnote 450 eur, kolobežku v hodnote 350 eur, lego technik v hodnote 188 eur. Maloletý spolu s matkou, súčasným manželom matky a ich spoločným maloletým dieťaťom od 10/2017 bývajú v rodinnom dome v obci T., náklady na vedenie domácnosti predstavujú poplatok za elektrinu v sume 52 eur mesačne, poplatok za vodu v sume 10 eur mesačne, poplatok za plyn v sume 25 eur mesačne, hypotekárny úver (získaný za účelom kúpy domu, v ktorom maloletý býva) v sume 153 eur mesačne, úver (získaný za účelom rekonštrukcie domu, v ktorom maloletý býva) v sume 139 eur mesačne, komunálny odpad v sume 27,70 eur/rok/osobu a daň z nehnuteľnosti v sume 6 eur ročne, kúpna cena za palivo - drevo predstavuje 500 eur/rok. Vzhľadom k tomu, že rodinný dom obývajú X osoby, náklady spojené s bývaním, ktoré pripadajú na jednu osobu, a teda aj osobu maloletého predstavujú 105 eur mesačne. Zohľadnením všetkých vyššie uvedených výdavkov (mesačne vynakladaných na stravu, ošatenie, hygienické potreby, vitamíny, zdravotnú starostlivosť, školské pomôcky, cestovné do školy, bývanie, poplatok za mobil, vreckové, výdavky na záujmy maloletého, výdavky na zakúpenie darčiekov k sviatkom a Vianociam) ktoré súd prvej inštancie hodnotil ako potrebné, nevyhnutné, oprávnené, zdraviu a vývoju osobnosti maloletého žiaduce a prospešné, dosahujú sumu 479,25 - 561,25 eur mesačne, pričom podiel toho rodiča, ktorý o dieťa nevykonáva osobnú starostlivosť predstavuje 2/3-iny týchto nákladov, ktorá suma tak predstavuje 319,50 eur - 374 eur.

4. Zmena pomerov nastala i na strane matky maloletého, keď v čase posledného rozhodovania súdu o výške vyživovacej povinnosti voči maloletému A. bola na rodičovskej dovolenke, pričom jej príjmy predstavovali rodičovský príspevok v sume 203,20 eur mesačne a prídavok na dve deti v sume 47,04 eur. V súčasnosti je matka maloletého na predĺženej rodičovskej dovolenke s druhým maloletým synom, rodičovský príspevok pri starostlivosti o dieťa nepoberá, okrem prídavku na dve maloleté deti vo výške 49,90 eur (od 01.01.2021 vo výške 51 eur), iné príjmy nemá. Otec v čase posledného rozhodovania súdu o výške vyživovacej povinnosti pracoval na základe dohody o vykonaní práce, trvalý pracovný pomer nemal. V súčasnosti (počnúc dňom 01.07.2018) je otec maloletého samostatne zárobkovo činnou osobou, podnikajúcou v predmete podnikania kovoobrábanie, je spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti K., so sídlom V. XX, IČO: XX XXX XXX, má čistý príjem približne vo výške 1.000 eur

mesačne. Otec maloletého býva v rodinnom dome, ktorý je v jeho výlučnom vlastníctve, a to spolu s jeho matkou. Vznikajú mu náklady spojené s bývaním, a to poplatok za elektriku vo výške 44,50 eur mesačne, poplatok za rozhlas a televíziu v sume 4,64 eur mesačne, daň z nehnuteľnosti vo výške 58,56 eur ročne, poplatok za komunálny odpad vo výške 20,05 eur ročne, poplatok za vodu vo výške 32,40 eur ročne, poplatok za kúrenie vo výške 1.000 eur ročne, na údržbu domu spotrebuje sumu 240 eur ročne. Otec si hradí náklady spojené s podnikaním (odvody do sociálnej poisťovne v sume 180,89 eur, odvody do zdravotnej poisťovne v sume 76,44 eur), motorové vozidlo, ktoré používa nie je v jeho vlastníctve, hradí poisťku na motorové vozidlo v sume 154,56 eur ročne, vznikajú mu aj ďalšie náklady na motorové vozidlo vo výške 200 eur ročne. Maloletému A. platí sporenie sumou 17,73 eur mesačne, platí výživné na maloletého A. v sume 150 eur mesačne. Poplatky na stravu, hygienické potreby a oblečenie pre svoju osobu vyčíslil v sume 170 eur mesačne. Otec uviedol, že má zdravotné problémy, má chorú pečeň, pričom mu vznikajú zvýšené výdavky na lieky. Ich výšku nešpecifikoval. Otec nemá inú vyživovaciu povinnosť. Nad rámec súdom určenej vyživovacej povinnosti matke nijako neprispieva, maloletému nekupuje darčeky ani na sviatky, ani na Vianoce, nestretáva s ním, neinformuje sa u matky sa o maloletom neinformuje.

5. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru, že na strane maloletého dieťaťa ako osoby oprávnenej, tak na strane otca maloletého ako osoby povinnej došlo ku zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu výšky vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu. Od poslednej úpravy výšky vyživovacej povinnosti uplynula pomerne dlhá doba (doba takmer 5-tich rokov), počas ktorej sa z maloletého A. stal dospievajúci XX-ročný chlapec, ktorý má veku primerané potreby, a to ako v oblasti stravovania, ošatenia, hygienických potrieb, tak aj v oblasti jeho ďalšieho vzdelávania a rozvíjania jeho záujmov. Maloletý má zároveň zdravotné problémy (V., I., O.), v súvislosti s čím vznikajú matke maloletého zvýšené výdavky. Zároveň na strane maloletého dieťaťa nastala zmena pomerov v oblasti bývania, keď matka spoločne s maloletým A. a ďalšími dvoma členmi domácnosti bývajú v rodinnom dome v T., kde im vznikajú vyššie špecifikované náklady na bývanie. U otca nastala zmena v tom, že je podnikateľ, má čistý príjem je podľa jeho vyjadrenia približne 1.000 eur mesačne, pričom komplexným zhodnotením jeho majetkových a zárobkových pomerov súd prvej inštancie dospel k záveru, že otec je schopný zvýšené výživné vo výške 300 eur mesačne na maloletého aj reálne platiť. Je síce pravdou, že otec uviedol výdavky, ktoré mu v mesačných či ročných intervaloch vznikajú v súvislosti s vedením domácnosti, údržbou nehnuteľností, v súvislosti s pracovnou činnosťou, či v súvislosti s uspokojovaním jeho základných potrieb, avšak pred týmito výdavkami otca maloletého (odhliadnuc od hodnotenia ich dôvodnosti a efektívnosti vynakladania) má vždy prednosť vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu. V konečnom dôsledku, majetkové pomery otca maloletého sú na veľmi dobrej úrovni (vlastní dva rodinné domy a niekoľko ďalších parciel) pričom maloletý má právo podieľať sa na životnej úrovni rodiča. Vzhľadom k tomu, že zvýšené výdavky na maloletého vznikajú matke minimálne od 09/2020, rozhodol o výške a splatnosti zročného výživného, vzniknutého odo dňa podania návrhu matkou maloletého dieťaťa do dňa vyhlásenia rozsudku vo veci samej. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 62, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, o trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

6. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a jeho vyživovaciu povinnosť k synovi zvýšil iba v primeranom rozsahu, alebo aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedol, že so zvýšením výživného súhlasil, ale nie v rozsahu ako požadovala matka maloletého. Poukázal na skutočnosť, že posledná úprava výživného súdom bola v r. 2015 a od tejto doby nedošlo na jeho strane k zmene majetkových pomerov a na strane maloletého k zvýšeniu jeho potrieb, aby mohlo dôjsť k zvýšeniu jeho vyživovacej povinnosti o 100 %. Takéto zvýšenie považuje za neprimerané existujúcim pomerom. V čase rozvodu bol jeho príjem na tej istej úrovni ako je v súčasnosti, zarába si vlastnými rukami ako kovoobrábač a svoju prácu účtuje firme MBS-KOVO s.r.o, kde je aj jeden zo spoločníkov a konateľov. Iný príjem nemá. Jeho hrubý príjem v tejto spoločnosti je vo výške 15.000 eur ročne a po zaplatení odvodov a daní má v čistom asi 950 eur na mesiac. Z toho platí výživné 150 eur, hypoték vo výške 264 eur, na živobytie a bežné výdavky, na stavu a bývanie mu zostane 540 eur. Po zvýšení výživného by sa dostal na hranicu 390 eur. Jazdí na C.J. V., nechodí na dovolenky, žije skromne. Dom, ktorý spláca bude raz patriť maloletému A., nakoľko je a bude jeho jediným dedičom. Na nadviazanie normálneho vzťahu s maloletým už rezignoval a dúfa, že raz ho začne brať ako svojho otca. Zvýšenie vyživovacej povinnosti na sumu 200 eur mesačne zodpovedá jeho majetkovým pomerom a potrebám maloletého, pričom mu nad rámec výživného platí sporenie vo výške 17,73 eur mesačne. V dôsledku zvýšeného výživného sa môže dostať do situácie, keď nebude schopný platiť výživné.

7. Matka vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že v r. 2017 otcovi „dobrovoľne“ prepísala jej polovicu spoločného domu, pričom otec vlastní dvojgeneračný dom, v ktorom býva so svojou matkou, ktorá mu na všetko prispieva. Sľubom, že syn raz všetko zdedí sa dá iba pousmiať, je to v rovine špekulácie a kladenia neustálych podmienok. Maloletý A. je vo veku, keď už nie je dieťa, stáva sa z neho muž, stravovanie je podstatne náročnejšie a finančne nákladné, oblečenie je potrebné už nie detské, ale pánske, čo je podstatne drahšie. Otec ani na výzvu súdu nevyčíslil zisk obchodnej spoločnosti K., kde je konateľom.

8. Kolízny opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

9. Ďalšie písomné vyjadrenia k veci podané neboli.

10. Krajský súd preskúmal vec podľa § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

11. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom vyplýva priamo zo zákona (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine) a plnenie tejto vyživovacej povinnosti trvá dovtedy, kým deti (aj po dosiahnutí plnoletosti) nie sú schopné samostatne sa živiť. Výživou dieťaťa, na ktorú obidvaja rodičia prispievajú, sa rozumie zaobstarávanie, resp. uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa, teda nielen zabezpečovanie jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv, atď.), ale aj tých, ktoré sú dôležité pre jeho vzdelanie a všestranný vývoj (náklady na štúdium - cestovné, ubytovanie v prípade štúdia mimo miesta bydliska, študijné pomôcky a literatúra a pod., náklady na kultúrne, športové, rekreačné potreby a vyžitie pod.).

12. Základnými kritériami na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom sú predovšetkým schopnosti, možnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov (§ 62 ods. 2 prvá veta Zákona o rodine) s prihliadnutím na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine). Pri určovaní vyživovacej povinnosti súd prihliada i na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a uspokojuje potreby jeho bývania.

13. Odôvodnené potreby dieťaťa môžu byť rôzne podľa okolností jednotlivého prípadu. Sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a pod. Zároveň sú však bezprostredne ovplyvňované reálnymi schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Pokiaľ sú tieto obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Pri rozhodovaní o výživnom je nevyhnutné uvažovať tiež o potrebách vyskytujúcich sa nepravidelne za dlhšie obdobie, prípadne o potrebách celkom náhodných, uspokojenie ktorých vyžaduje spravidla vyššie náklady.

14. Schopnosti a možnosti rodičov má súd zhodnotiť zo všetkých relevantných hľadísk, najmä z hľadiska ich veku, zdravotného stavu, dosiahnutej kvalifikácie, možnosti ich uplatnenia a pod., pričom vychádza zo zásady možnosti dosiahnutia príjmu a nie iba z faktického stavu. Majetkové pomery rodičov treba zohľadňovať a posudzovať nielen podľa vykazovaného príjmu, ale aj podľa celkovej hodnoty nadobudnutého majetku (hnuteľných vecí, nehnuteľností, pohľadávok, úspor alebo iných majetkových úžitkov a pod.), resp. podľa ich celkovej životnej úrovne, na ktorej má právo podieľať sa aj dieťa. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy také jeho výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť, to znamená, že aj takéto výdavky považuje za príjem rodiča, z ktorého vychádza pri rozhodovaní o výške výživného.

15. V priebehu plnenia súdom stanoveného výživného dochádza plynutím času k zmene skutočností, na základe ktorých bol stanovený rozsah vyživovacej povinnosti povinného rodiča. K takejto zmene dochádza spravidla zvýšením odôvodnených potrieb oprávneného (dieťaťa), alebo zmenou v zárobkových možnostiach povinného (rodiča). Ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine preto umožňuje súdu, aby v prípade zmeny pomerov bolo zmenené súdne rozhodnutie o výživnom. Súdna prax ustálila,

že zmena pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu výživného, stanovenú súdom, musí byť takej povahy, aby bol daný reálny dôvod zmeniť už vydané súdne rozhodnutie. Zákonnými kritériami zostávajú odôvodnené potreby dieťaťa a schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča.

16. Posúdiť možností a schopností povinného rodiča znamená posúdiť schopnosti a možnosti tohto rodiča dosiahnuť zárobok, resp. príjem, z ktorého sa výživné uhradza. Schopnosť rodiča dosiahnuť takýto zárobok je daná okolnosťami subjektívnymi, pričom možnosti rodiča sú dané okolnosťami objektívnymi.

17. V danom prípade z obsahu spisu vyplýva, že posledná úprava výživného pre maloletého A. zo strany otca bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 26.11.2015 č.k. 3P/102/2015-81, ktorým bola stanovená výška výživného splatná k rukám matky vo výške 150 eur mesačne. Uvedenému rozhodnutiu však predchádzalo rozhodnutie Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 06.09.2012 č.k. 2P/69/2012-41, v ktorom bolo rovnako výživné určené vo výške 150 eur mesačne s tým, že k rukám matky otec bol povinný platiť sumu 100 eur a na účet zriadený v prospech maloletého dieťaťa sumu 50 eur. Výška výživného pre maloletého A. zo strany otca tak nebola menená od r. 2012, kedy bol maloletý A. žiakom N. stupňa základnej školy, mal diagnostikovanú N., patril medzi integrovaných žiakov. V súčasnosti je maloletý A. študentom N. ročníka I., čím má zvýšené výdavky na cestovanie i školské pomôcky, na stravovanie, odev, hygienické potreby, ako i náklady spojené s pracovným oblečením a obuvou do školy. Matka v čase posledného rozhodovania bola na rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok vo výške 203,20 eur mesačne a prídavok na dve deti vo výške 47,04 eur, v súčasnosti je na predĺženej rodičovskej dovolenke a pobera výlučne rodinné prídavky vo výške 51 eur, iný príjem nemá. Má vyživovaciu povinnosť k maloletému synovi O.. Otec v čase predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom pracoval na základe dohody o vykonaní práce, iný pracovný pomer nemal. V súčasnosti je spoločníkom a konateľom obchodnej K. deklaruje čistý príjem vo výške cca 1.000 eur mesačne, je vlastníkom dvoch domových nehnuteľností a viacerých pozemkov, inú vyživovaciu povinnosť nemá. Maloletému žiadnym iným spôsobom neprispieva. Otec deklaruje, že synovi sporí 17,74 eur mesačne.

18. Ustanovenie § 231 CSP umožňuje zmenu rozsudku odsudzujúceho na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach, a to v prípade, že sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie splátok. Podmienkou pre opakované rozhodnutie o výživnom je podstatná zmena okolností (či už na strane oprávneného alebo povinného), ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom, pričom súd vždy musí prihliadnuť na vývoj životných nákladov za celé obdobie, za ktoré sa navrhuje zmena výšky výživného.

19. Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu v danej veci, dospel odvolací súd k zhodnému názoru ako súd prvej inštancie, že návrh matky na zvýšenie výživného pre maloletého A. je dôvodný. Podstatná zmena pomerov nastala predovšetkým na strane maloletého A., s ohľadom na celkový vývoj životných nákladov od poslednej úpravy výživného (takmer 9 rokov), keď v čase predchádzajúceho výživného sa jednalo o žiaka N. stupňa základnej školy, v súčasnosti je študentom N. ročníka strednej školy mimo miesta svojho bydliska, čím sa nesporne zásadne zvýšili jeho náklady, a to nielen v súvislosti s cestovaním a školskými pomôckami, ale aj so stravou, oblečením obuvou, hygienou a podobne. Už len tieto osvedčené skutočnosti sú dôvodom pre zvýšenie výživného zo strany otca, ktorú skutočnosť otec nespochybnil. K zmene pomerov došlo i na strane matky, ktorá nemá žiaden príjem, okrem rodinným prídavkov na dve deti, má vyživovaciu povinnosť k ďalšiemu dieťaťu. Vyživovacia povinnosť matky voči mal. A. je plnená predovšetkým jej osobnou starostlivosťou (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine). Otec deklaruje, že od r. 2015 nedošlo na jeho strane k žiadnej zmene vo výške jeho príjmu, pričom je nesporné, že v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom vykonával prácu na základe dohody o vykonaní práce, v súčasnosti je konateľom a spoločníkom obchodnej spoločnosti K. a deklaruje svoj príjem cca 1.000 eur mesačne (v odvolaní vo výške 950 eur), je výlučným vlastníkom dvoch domových nehnuteľností a viacerých pozemkov, nemá žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

20. Z týchto dôvodov odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, považoval zvýšenie výživného zo sumy 150 eur mesačne (určenej súdom v roku 2012) na sumu 300 eur mesačne zo strany otca pre maloletého A. za zodpovedajúcu nielen zárobkovým pomerom otca, ale i jeho majetkovým pomerom ako i odôvodneným potrebám mal. A.. Odvolací súd zdôrazňuje, že nie je možné výlučne na matke ponechať všetky zvýšené výdavky maloletého A., ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho štúdiom na strednej škole.

21. Pokiaľ otec poukazoval na skutočnosť, že zo svojho príjmu hradí hypotekárne úvery vo výške 264 eur mesačne, odvolací súd musí konštatovať, že uvedený výdavok nemohol považovať za výdavok povinného rodiča (otca), ktorý je nevyhnutné vynaložiť, nakoľko nie je nevyhnutné, aby otec bol výlučným vlastníkom dvoch domových nehnuteľností a zaťažoval sa z tohto dôvodu neprimerane úvermi. Otec deklaruje, že mu na stravu a bývanie zostáva suma 540 eur mesačne a po zvýšení výživného by sa dostal na hranicu 390 eur mesačne, pričom opomína, že maloletý A. má XX rokov, má nároky dospelého človeka (oblečenie, obuv, strava, hygienické potreby a pod.) zvýšené nákladmi na cestovné do školy a školské potreby, pričom má nárok i na uspokojovanie svojich kultúrnych, spoločenských a záujmových potrieb.

22. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 52 CMP.

24. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza (§ 76 CMP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa Exekučného poriadku, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, príkazom pohľadávky z účtu v banke, príkazom iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.